

Modultitel og ECTS-angivelse Økonomistyring (Management Accounting) 10 ECTS
Placering 3. Semester Obligatorisk fag Studienævn for erhvervsøkonomi
Modulansvarlig Niels Sandalgaard og Daniel Harritz
Type og sprog Studiefagsmodul Sprog: Dansk
Mål Modulet har til formål, at gøre den studerende i stand til at diskutere og analysere centrale teorier og problemstillinger inden for økonomistyring. Det overordnede mål med dette fag er at sætte den studerende i stand til at kunne demonstrere en generel viden om og forståelse af forskellige økonomistyringsmodeller, samt at kunne omsætte de teoretiske modeller til konkrete beregninger og beslutningsoplæg. Den studerende skal endvidere være i stand til at diskutere og analysere fordele og ulemper ved forskellige økonomistyringsmodeller samt evne at anvende økonomistyringsinformation til beslutningsformål. Den studerende skal således tilegne sig viden, kompetencer og færdigheder indenfor følgende økonomistyringsområder: • Økonomistyringens ide og formål• Forstå virksomhedens grundlæggende økonomiske struktur• Kende til skandinaviske økonomistyringsmodeller• Opnå indsigt i koblingen mellem omkostningsstyring og beslutningstagning• Anvende omkostningsmodeller herunder traditionel fullcost og ABC/TDABC i beslutningstagning• Forstå anvendelsen af standardomkostningsregnskabet og koble denne viden til virksomhedsstyring• Udarbejde budgetter og følge op på dem herunder udarbejde variansanalyser• Udarbejde strategikort og balanced scorecard• Foretage finansiell præstationsmåling• Fastlægge interne afregningspriser• Opgøre kunderentabilitet og styre kunderelationer• Måle og styre interne processer• Måle og styre omkostninger over et produkts livscyklus• Analysere de adfærdsmæssige konsekvenser af økonomistyring
Fagindhold og begrundelse Populært sagt går økonomistyring ud på at styre på et økonomisk grundlag. For at kunne dette, kræver det at man er i stand til at frembringe et økonomisk grundlag, som man kan træffe beslutninger ud fra. Tidligere brugte man også betegnelsen "internt regnskabsvæsen" som i modsætning til det eksterne regnskab ikke er underlagt nogen lovgivning, men derimod er styret af driftsøkonomiske hensyn som skal sikre, at en organisation træffer driftsøkonomisk optimale beslutninger. Det er derfor vigtigt at den studerende er i stand til både at frembringe et økonomisk beslutningsgrundlag, men også at den studerende er i stand til at træffe driftsøkonomisk korrekte beslutninger ud fra dette talgrundlag. I de senere år har ikke-finansiell information fået en mere central placering i økonomistyringen, og økonomistyringens evne til at understøtte virksomhedens strategi er blevet centralt, hvilket også afspejler sig i faget. Ovenstående skal understøttes af dette kursus i videregående økonomistyring, hvor der gennemgås en række økonomistyringsmodeller. Der vil både blive undervist i traditionelle danske økonomistyringsmodeller samt i internationale økonomistyringsmodeller og der vil blive lagt vægt på både finansiell og ikke-finansiell information.

Kurset vil blive gennemført som en kombination af auditorieundervisning og øvelser. Sidstnævnte skal give den studerende konkrete færdigheder især med henblik på den tekniske side af faget dvs. frembringelse af beslutningsgrundlaget.

Omfang og forventning

Faget består af samlet 16 lektioner der afholdes som 2 timers undervisningsgange. Herudover vil der afholdes 7 øvelsesgange á 4 timers varighed.

Undervisningen vil dels bestå af forelæsninger samt øvelsesgange, hvor der arbejdes med stoffet.

Det forudsættes, at litteraturen er læst på forhånd for at sikre en aktiv deltagelse i forelæsningerne.

Deltagere

Fagets deltagere vil være studerende på HA 3. semester.

Deltagerforudsætninger

Faget forudsætter kendskab driftsøkonomi svarende til det, som det er gennemgået tidligere på studiet.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Nr.	Emne	AKMY	A&R	Artikel	Under-viser	Øvelser
1	Økonomistyringens idé og formål	Kap. 1	Kap. 1		DH	Nej
2	Virksomhedens økonomiske struktur		Kap. 2		DH	Ja
3	Omk info ifm. beslutningstagen	Kap. 3			DH	Ja
4	Det erhvervsøkonomiske marginalræsonnement		Kap. 3		DH	Ja
5	Traditionelle omkostningsfordelinger	Kap. 4			DH	Ja
6	Standardomkostningsregnskab samt kapacitet og kapacitetsomkostninger		Kap. 8 og 9		DH	Ja
7	Balanced Scorecard	Kap. 2		Bukh & Chr. (2010)	NiS	Ja
8	TDABC	Kap. 5		Bukh (2007)	NiS	Ja
9	Afslutning på ABC + måling og styring af kunderelationer	Kap. 6			NiS	Ja
10	Måling og styring af proces performance	Kap. 7		Horngren et al. (2008)	NiS	Ja
11	Måling og styring af life-cycle costs	Kap. 8			NiS	Ja
12	Motivation og adfærd	Kap. 9			NiS	Ja
13	Budgettering	Kap.10			NiS	Ja
14	Budgettering		Kap. 4, 5, 6, 7.		NiS	Ja
15	Finansiell præstationsmåling samt transfer pricing	Kap.11			NiS	Ja
16	Ledelsesrapportering m.v. samt opsamling			Hawawini & Viallet (2011)	NiS	Nej

Litteratur:

AKMY: Atkinson, A., R. S. Kaplan, E. A. Matsumura & S. Mark Young. (2012). Management Accounting, International edition, 6th edition, New Jersey: Pearson.

A&R: Andersen, M. & C. Rohde. (2007). Virksomhedens økonomistyring, 3. udgave. København: Jurist og

økonomforbundets forlag

Bukh, Per Nikolaj. (2007). Time-Driven ABC: Nemmere og mere effektive ABC-modeller. I Controlleren, Per Nikolaj Bukh (ed.). København: Børsen Forum.

Kan downloades på adressen: [http://www.pnbukh.com/files/nyheder/COT.05.04_\(TDABC\).pdf](http://www.pnbukh.com/files/nyheder/COT.05.04_(TDABC).pdf)

Bukh, Per Nikolaj & Karina Skovvang Christensen. (2010). Strategikortlægning og balanced scorecard: Principper og metoder. I Controlleren, Per Nikolaj Bukh (ed.). København: Børsen Forum

Kan downloades på: [http://www.pnbukh.com/files/nyheder/COT.07.02_\(BSC_og_strategikort\).pdf](http://www.pnbukh.com/files/nyheder/COT.07.02_(BSC_og_strategikort).pdf)

Uddrag fra: Hawawini, G. & C. Viallet. (2011). Finance for Executives – managing for value creation. 4th edition. South-Western Cengage Learning. (side 17-25 – bliver uploadet i moodle)

Uddrag fra: Horngren C. T., G. L. Sundem, W. O. Stratton., J. Schatzberg & D. Burgstahler (2008). Introduction to Management Accounting. 14th edition. New Jersey: Prentice Hall. (side 406-408 – bliver uploadet i moodle)

Eksamen

Eksamen afholdes som en 4. timers skriftlig eksamen med hjælpemidler.

Evalueringskriterier:

For karakteren 12 gives den fremragende præstation, der i forhold til ovenstående kompetence- og læringsmål demonstrerer en omfattende og reflekterende opfyldelse af modulets målsætninger, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

For karakteren 02 gives for den minimale acceptable grad af opfyldelse af de ovenstående kompetence- og læringsmål.